

PANNON PALATINUS

Elfelejtett

hírek

13.

Felgyorsult világunkban a hírközlő szervezetek, médiumok naponta újítják meg híreiket, mert kíméletlen verseny zajlik a szenzációk és katasztrófák első közléséről. A „hír” csak rövid ideig marad a címlapokon, és idővel már senki nem emlékszik az eseményekre. A hírközlő szervek nem foglalkoznak természettudományi összefüggések elemzésével, ezért a korábbi „szenzációk” jövőre ható folyamatait sem követik nyomon. A PANNON PALATINUS az Elfelejtett hírekben a természet változásainak összefüggéseit kívánja nyomon követni a hírek felelevenítésével.

Ökológiai hírek a nagyvilágból

IV.

2007. augusztus

Ökofalva Magyarországon

Több mint 16 éve nem látott vegyszert az a talaj, amely Magyarország egyik legnagyobb leendő ökoparkjában 200 ember megélhetését biztosítja majd. A Galagahévíz Ökofalu kitalálói Budapeستől alig ötven kilométerre kívánják megvalósítani álmukat: egy olyan biofalut, amely nem szigetelődik el teljesen a külvilágtól, ahol nem kell feltétlenül feladni a modern kor vívmányait, de mégis a lehető legtöbb figyelmet fordítják a környezet megóvására.

Számolja ki Ön is az ökológiai lábnyomát!

Egy átlagos magyar állampolgár ellátásához 2003-ban 3,5 hektárnyi földterületre volt szükség, kétszer annyira, mint amennyi a Föld biológiai kapacitásának egyenlő elosztása esetén jutna. Ha az egész Föld lakossága úgy élne, mint a magyar lakosság, két földgolyóra lenne szükség az emberiség kiszolgálásához.

Magyarországon az egy főre eső biológiai kapacitás csak 2 hektár, azaz fejenként másfél hektárral több területet veszünk igénybe, mint amennyit az ország területe lehetővé tene. Egyszóval elmondhatjuk, hogy bizony nagylábon élünk. Habár az elmúlt 30 év során az ország lakosainak ökológiai lábnyoma 5%-al csökkent (javult), az ország biológiai kapacitása 22%-al csökkent, azaz romlott. Tehát csökkent a terhelésünk, ugyanakkor jóval nagyobb arányban csökkent az ország eltartóképessége.

Szomorú trendek az európai emlősfajoknál

Az IUCN napokban nyilvánosságra hozott tanulmánya szerint az európai emlősfajok több mint negyedének csökken az állománya. A felmérés a szárazföldi és a tengeri fajokra egyaránt kiterjedt.

Európa élővilágát nem jellemzi olyan nagy sokféleség, mint Afrikáét vagy Ázsiáét, viszont még ez is komoly veszélyben van a beépített területek növekedése miatt. A fajok állománycsökkenésének és veszélyeztetettségének legfőbb oka az emberi tevékenység: az erdőirtás, a vizes élőhelyek lecsapolása és a környezetszennyezés.

Többet ér a narancs a pirulánál

A vitaminban gazdag gyümölcsök fogyasztása sokkal egészségesebb, mintha vitaminkapszulákat szednénk – állapították meg milánói kutatók, a különböző módon bevitt C-vitamin antioxidáns hatásának vizsgálata során.

A C-vitamin rendszeres fogyasztása elengedhetetlen a szervezet fertőzésekkel szembeni természetes ellenálló képességének fenntartásához. Az aszkorbinsav fontos szerepet játszik kötőszöveteink (bőr, fog, csont) épségének megőrzésében, a vas felszívódásában, egy másik vitamin, a folsav hasznosításában, valamint a fehérjék szintézisében.

Történelmi mélységben a vízállás a Nagy-tavaknál

Az amerikai-kanadai határvidéken fekvő Nagy-tavaknál évtizedek óta nem mértek olyan alacsony vízállást, mint most – jelentette a USA Today című napilap.

A világ felszíni édesvízkészletének 20 százalékát kitevő öt tó közül a legnagyobb, a Felső-tó gyors ütemben apad. A vízszint fél méterrel süllyedt az átlagos szint alá, és 30 centiméterrel múlta alul a 2006-os mélypontot. 81 éve nem volt ilyen alacsony a vízállás. A Minnesota állami egyetem tudósai vizsgálják, hogy a vízveszteség összefügg-e a globális felmelegedéssel.

Ünnepelhetjük a Dunát, de a pezsgőbontás még korai!

Június 29-e a Duna napja. Bár a folyó vízminősége jelentősen javult az elmúlt években, a WWF szerint komoly, aggodalomra okot adó történések is kezdődtek az utóbbi időkben.

A Dunát méltán nevezhetjük Európa ütőerének, hiszen 10 ország népét és kultúráját kapcsolja össze, 20 millió ember ivóvízellátását biztosítja, 5000 állatfajnak ad otthont, valamint kikapcsolódási lehetőségeket nyújt.

Több mint egy évszázadon át bántalmaztuk; a különböző beavatkozások révén elvesztette árterei 80 százalékát, halállománya megcsappant. Az utóbbi húsz évben újra elkezdtük megbecsülni, melynek pozitív hatásai már láthatóak – áll a WWF sajtóközleményében. A sikertörténet itt megállhat, a folyó most mederátalakítással járó újabb gyötrelmek elé néz.

A biztató eredmények mellett sajnos komoly, aggodalomra okot adó történések is elkezdődtek, melyek elegendőek voltak ahhoz, hogy a WWF márciusban a világ tíz legveszélyeztetettebb folyója közé sorolja a Dunát.

Az Európai Unió támogatásával olyan beavatkozásokat és mederátalakításokat terveznek, amelyek miatt az élő folyó hamarosan nem lesz több, mint egy hajózácsatorna – szól a WWF közleménye.

Zsugorodik a Jangce-delta

Kínában a világ legnagyobb vízi erőművét már az átadás előtt nagyon sok támadás érte a környezetvédők részéről, úgy tűnik nem ok nélkül. Újabb vizsgálatok rámutattak arra, hogy a gát jobban megváltoztatta a folyó hidrológiai viszonyait, mint az a hivatalos álláspont szerint várható volt.

2010. augusztus

Pannon-Palatinus Szerkesztőbizottság